

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

ในบทนี้จะกล่าวถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการทดสอบสมมติฐาน และการอภิปรายผลการวิจัยที่ได้จากการวิจัยทั้งสองประเภทคือ การวิจัยเชิงสำรวจและการวิจัยเชิงประจักษ์ ทั้งนี้หลังจากวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยทั้งสองประเภทเรียบร้อยแล้ว ทำให้สามารถสรุปเป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

การวิจัยเชิงสำรวจ

ภายหลังจากส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 353 ชุด พบว่ามีแบบสอบถามที่ตอบกลับคืนมาจำนวนทั้งสิ้น 155 ชุด คิดเป็นร้อยละ 43.91 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด ทั้งนี้รายละเอียดของจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับคืนมาแสดงในตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับคืนมา

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	จำนวน แบบสอบถาม ที่ส่ง	จำนวน แบบสอบถาม ที่ตอบกลับคืนมา	จำนวน % ของแบบสอบถาม ที่ตอบกลับคืนมา
1. บริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมิน ราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่	124	61	49.19%
2. บริษัทที่ไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมิน ราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่	229	94	41.05%
รวม	353	155	43.91%

จากตารางที่ 3 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับคืนมา พบว่ามีแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับคืนมาจำนวนทั้งสิ้น 155 ชุด โดยแบ่งออกเป็นสองกลุ่มคือ กลุ่มแรกบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 61 ชุดจากแบบสอบถามที่ส่งไปจำนวนทั้งสิ้น 124 ชุด คิดเป็นร้อยละ 49.19 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ และกลุ่มที่สองบริษัทที่ไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 94 ชุดจากแบบสอบถาม

ที่ส่งไปจำนวนทั้งสิ้น 229 ชุด คิดเป็นร้อยละ 41.05 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นกลุ่มบริษัทที่ไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่

หลังจากนั้นได้ตรวจสอบข้อมูลเพื่อคัดแยกแบบสอบถาม พบว่ามีแบบสอบถามที่ขาดความสมบูรณ์จำนวนทั้งสิ้น 12 ชุด ซึ่งจะไม่นำแบบสอบถามจำนวน 12 ชุดดังกล่าวมารวมในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนั้นการวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้จึงมีแบบสอบถามที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้จำนวนทั้งสิ้น 143 ชุด คิดเป็นร้อยละ 40.51 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด ซึ่งประกอบไปด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่จำนวน 60 ชุด และแบบสอบถามจากกลุ่มบริษัทที่ไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่จำนวน 83 ชุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นในส่วนนี้จะใช้ค่าร้อยละหรือค่าเปอร์เซ็นต์มาช่วยอธิบายลักษณะของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ทั้งนี้ผู้วิจัยจะเลือกอธิบายลักษณะของข้อมูลที่วิเคราะห์ได้เฉพาะส่วนที่สำคัญตามเนื้อหาของแบบสอบถามที่แบ่งออกเป็น 5 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ของแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้จะอาศัยตารางแสดงความถี่แบบจำแนกสองทาง (ตาราง Crosstabs) มาช่วยอธิบายลักษณะของข้อมูลได้ดังนี้

(1) ขนาดของบริษัทกับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ (รายละเอียดของตาราง Crosstabs ในส่วนนี้แสดงในภาคผนวก ค หน้า 125)

- จากข้อมูลของกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่จำนวนทั้งสิ้น 60 บริษัท พบว่าเป็นบริษัทขนาดใหญ่จำนวน 36 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 60 ของจำนวนกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ และในทางตรงกันข้ามเป็นบริษัทขนาดเล็กจำนวน 24 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 40 ของจำนวนกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่

- จากข้อมูลของกลุ่มบริษัทที่ไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่จำนวนทั้งสิ้น 83 บริษัท พบว่าเป็นบริษัทขนาดใหญ่จำนวน 37 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 44.6 ของจำนวนกลุ่มบริษัทที่ไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่

และในทางตรงกันข้ามเป็นบริษัทขนาดเล็กจำนวน 46 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 55.4 ของจำนวนกลุ่มบริษัทที่ไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่

(2) ประเภทธุรกิจกับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ (รายละเอียดของตาราง Crosstabs ในส่วนนี้แสดงในภาคผนวก ค หน้า 126)

- จากข้อมูลของกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่จำนวนทั้งสิ้น 60 บริษัท พบว่าเป็นบริษัทที่อยู่ในธุรกิจผลิตจำนวน 40 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 66.7 ของจำนวนกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ ส่วนธุรกิจบริการ, ธุรกิจพาณิชย์ และธุรกิจอื่นๆ มีจำนวน 8, 3 และ 9 บริษัท ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 13.3, 5 และ 15 ของจำนวนกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่

- จากข้อมูลของกลุ่มบริษัทที่ไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่จำนวนทั้งสิ้น 83 บริษัท พบว่าเป็นบริษัทที่อยู่ในธุรกิจผลิตจำนวน 44 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 53.0 ของจำนวนกลุ่มบริษัทที่ไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ ส่วนธุรกิจบริการ, ธุรกิจพาณิชย์ และธุรกิจอื่นๆ มีจำนวน 11, 7 และ 21 บริษัท ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 13.3, 8.4 และ 25.3 ของจำนวนกลุ่มบริษัทที่ไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่

(3) ขนาดการลงทุนในสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์กับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ (รายละเอียดของตาราง Crosstabs ในส่วนนี้แสดงในภาคผนวก ค หน้า 127)

- จากข้อมูลของกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่จำนวนทั้งสิ้น 60 บริษัท พบว่าเป็นบริษัทที่มีการลงทุนในสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในระดับสูงจำนวน 51 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 85 ของจำนวนกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ และในทางตรงกันข้ามเป็นบริษัทที่มีการลงทุนในสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในระดับต่ำจำนวน 9 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 15 ของจำนวนกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่

• จากข้อมูลของกลุ่มบริษัทที่ไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่จำนวนทั้งสิ้น 83 บริษัท พบว่าเป็นบริษัทที่มีการลงทุนในสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในระดับสูงจำนวน 59 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 71.1 ของจำนวนกลุ่มบริษัทที่ไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ และในทางตรงกันข้ามเป็นบริษัทที่มีการลงทุนในสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในระดับต่ำจำนวน 24 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 28.9 ของจำนวนกลุ่มบริษัทที่ไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่

ส่วนที่ 2 ของแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้แบ่งตามจำนวนคำถามในแบบสอบถามได้ดังนี้ (รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 2 ของแบบสอบถามแสดงในภาคผนวก ค หน้า 120)

(1) ปัจจัยที่สำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ พบว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่คือ เพื่อทำให้งบการเงินของบริษัทแสดงความถูกต้องและยุติธรรมมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 46.4 ของจำนวนปัจจัยทั้งหมด โดยปัจจัยทั้งหมดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ สามารถสรุปได้ตามลำดับความสำคัญของแต่ละปัจจัยดังที่แสดงในตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนเปอร์เซ็นต์ของปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่	% ของแต่ละปัจจัย
1. เพื่อทำให้งบการเงินของบริษัทแสดงความถูกต้องและยุติธรรมมากขึ้น	46.4%
2. เพื่อทำให้มูลค่าของสินทรัพย์ ส่วนของผู้ถือหุ้นและอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทดีขึ้น	24.0%
3. เพื่อทำให้บริษัทมีมูลค่าของสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันในการกู้ยืมที่สูงขึ้น	22.4%
4. บริษัทมีลักษณะการประกอบกิจการและมีสินทรัพย์ที่เหมาะสมในการประเมินราคาสินทรัพย์มาก	6.4%
5. เกิดจากปัจจัยอื่นๆ	0.8%
รวม	100.0%

(2) ผลกระทบที่เกิดจากการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ของบริษัท พบว่าผลกระทบที่สำคัญที่สุดที่เกิดจากการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่คือ บริษัทมีค่าใช้จ่ายและภาระเพิ่มมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 45.6 ของจำนวนผลกระทบทั้งหมด โดยผลกระทบทั้งหมดที่เกิดจากการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่สามารถสรุปได้ตามลำดับความสำคัญของผลกระทบทั้งหมดดังที่แสดงในตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนเปอร์เซ็นต์ของผลกระทบที่เกิดจากการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่

ผลกระทบที่เกิดจากการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่	%ของ แต่ละข้อ
1. บริษัทมีค่าใช้จ่ายและภาระเพิ่มมากขึ้น	45.6%
2. บริษัทมีขั้นตอนการบันทึกบัญชีที่ยุ่งยากมากขึ้น	31.6%
3. บริษัทมีต้นทุนขายเพิ่มมากขึ้น	12.3%
4. บริษัทมีปัญหาความขัดแย้งกับผู้ประเมินราคาอิสระและผู้สอบบัญชี	7.9%
5. เกิดผลกระทบอื่นๆ	2.6%
รวม	100.0%

(3) ระดับความน่าเชื่อถือของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่บริษัทได้มาจากผู้ประเมินราคาอิสระ พบว่าผู้ที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ในกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่มีความเห็นว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่บริษัทได้มาจากผู้ประเมินราคาอิสระมีความน่าเชื่อถือในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 53.3 ของจำนวนคำตอบทั้งหมด นอกจากนี้ในภาพรวมยังพบว่าระดับความน่าเชื่อถือของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่บริษัทได้มาจากผู้ประเมินราคาอิสระมีความน่าเชื่อถืออยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุดอีกด้วย

(4) การโอนตัดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ของบริษัท จากข้อมูลของกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่จำนวนทั้งสิ้น 58 บริษัท (มีจำนวน 2 บริษัท ที่ไม่ได้ตอบคำถามในข้อนี้) พบว่าเป็นบริษัทที่โอนตัดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์เข้างบกำไรขาดทุนจำนวน 26 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 44.8 ของจำนวนบริษัททั้งหมด และโอนตัดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์เข้างบกำไรสะสมจำนวน

32 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 55.2 ของจำนวนบริษัททั้งหมด นอกจากนี้เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัยคือ ขนาดของบริษัท ประเภทธุรกิจ และขนาดการลงทุนในสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของบริษัทกับการไอนต์ดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ พบว่าสามารถจำแนกได้ดังนี้

1) ขนาดของบริษัทกับการไอนต์ดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ (รายละเอียดของตาราง Crosstabs ในส่วนนี้แสดงในภาคผนวก ค หน้า 128)

- จากข้อมูลของกลุ่มบริษัทที่ไอนต์ดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์เข้างบกำไรขาดทุนจำนวนทั้งสิ้น 26 บริษัท พบว่าเป็นบริษัทขนาดใหญ่จำนวน 16 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 61.5 ของจำนวนกลุ่มบริษัทที่ไอนต์ดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์เข้างบกำไรขาดทุน และในทางตรงข้ามเป็นบริษัทขนาดเล็กจำนวน 10 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 38.5 ของจำนวนกลุ่มบริษัทที่ไอนต์ดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์เข้างบกำไรขาดทุน

- จากข้อมูลของกลุ่มบริษัทที่ไอนต์ดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์เข้างบกำไรสะสมจำนวนทั้งสิ้น 32 บริษัท พบว่าเป็นบริษัทขนาดใหญ่จำนวน 19 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 59.4 ของจำนวนกลุ่มบริษัทที่ไอนต์ดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์เข้างบกำไรสะสม และในทางตรงกันข้ามเป็นบริษัทขนาดเล็กจำนวน 13 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 40.6 ของจำนวนกลุ่มบริษัทที่ไอนต์ดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์เข้างบกำไรสะสม

2) ประเภทธุรกิจกับการไอนต์ดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ (รายละเอียดของตาราง Crosstabs ในส่วนนี้แสดงในภาคผนวก ค หน้า 129)

- จากข้อมูลของกลุ่มบริษัทที่ไอนต์ดจำหน่ายส่วนเกินจากการตีราคาสินทรัพย์เข้างบกำไรขาดทุนจำนวนทั้งสิ้น 26 บริษัท พบว่าเป็นบริษัทที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจผลิตจำนวน 20 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 76.9 ของจำนวนกลุ่มบริษัทที่ไอนต์ดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์เข้างบกำไรขาดทุน และเป็นบริษัทที่อยู่ในธุรกิจบริการ, ธุรกิจพาณิชย์ และธุรกิจอื่นๆ จำนวน 1, 2 และ 3 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 3.9, 7.7 และ 11.5 ของจำนวนกลุ่มบริษัทที่ไอนต์ดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์เข้างบกำไรขาดทุน

- จากข้อมูลของกลุ่มบริษัทที่ไอนต์ดจำหน่ายส่วนเกินจากการตีราคาสินทรัพย์เข้างบกำไรสะสมจำนวนทั้งสิ้น 32 บริษัท พบว่าเป็นบริษัทที่อยู่ในธุรกิจผลิตจำนวน 18 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 56.3 ของจำนวนกลุ่มบริษัทที่ไอนต์ดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์เข้างบกำไรสะสม

การตีราคาสินทรัพย์เช่างบกำไรสะสม และเป็นบริษัทที่อยู่ในธุรกิจบริการ, ธุรกิจพาณิชย์ และธุรกิจอื่นๆ จำนวน 7, 1 และ 6 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 21.9, 3.1 และ 18.7 ของจำนวนกลุ่มบริษัทที่โหนดัดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์เช่างบกำไรสะสม

3) ขนาดการลงทุนในสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ของบริษัทกับการโหนดัดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ (รายละเอียดของตาราง Crosstabs ในส่วนนี้แสดงในภาคผนวก ค หน้า 130)

- จากข้อมูลของกลุ่มบริษัทที่โหนดัดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์เช่างบกำไรขาดทุนจำนวนทั้งสิ้น 26 บริษัท พบว่าเป็นบริษัทที่มีการลงทุนในสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ในระดับสูงจำนวน 23 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 88.5 ของจำนวนกลุ่มบริษัทที่โหนดัดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์เช่างบกำไรขาดทุน และในทางตรงกันข้ามเป็นบริษัทที่มีการลงทุนในสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในระดับต่ำจำนวน 3 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 11.5 ของจำนวนกลุ่มบริษัทที่โหนดัดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์เช่างบกำไรขาดทุน

- จากข้อมูลของกลุ่มบริษัทที่โหนดัดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์เช่างบกำไรสะสมจำนวนทั้งสิ้น 32 บริษัท พบว่าเป็นบริษัทที่มีการลงทุนในสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในระดับสูงจำนวน 26 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 81.3 ของจำนวนกลุ่มบริษัทที่โหนดัดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์เช่างบกำไรสะสม และในทางตรงกันข้ามเป็นบริษัทที่มีการลงทุนในสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในระดับต่ำจำนวน 6 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 18.7 ของจำนวนกลุ่มบริษัทที่โหนดัดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์เช่างบกำไรสะสม

(5) การเปลี่ยนแปลงตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับการโหนดัดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ พบว่าผู้ที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ในกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่มีความเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อบริษัทในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 35.7 ของจำนวนคำตอบทั้งหมด อย่างไรก็ตามมีผู้ที่เกี่ยวข้องบางส่วนมีความเห็นว่าจะมีผลกระทบต่อบริษัทในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 32.2 ของจำนวนคำตอบทั้งหมด ซึ่งในภาพรวมของการวิจัยปรากฏว่าผู้ที่เกี่ยวข้องยังมีความเห็นที่ขัดแย้งกันในเรื่องนี้

ส่วนที่ 3 ของแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้แบ่งตามจำนวนคำถาม
ในแบบสอบถามได้ดังนี้ (รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 2 ของแบบสอบถามแสดงใน
ภาคผนวก ค หน้า 122)

(1) ปัจจัยที่สำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการ
ประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ พบว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่มีผลต่อ
การตัดสินใจไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่คือ การประเมินราคา
สินทรัพย์จะทำให้บริษัทมีค่าใช้จ่ายและภาระเพิ่มมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 24.8 ของจำนวนปัจจัย
ทั้งหมด โดยปัจจัยทั้งหมดที่มีผลต่อการตัดสินใจไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมิน
ราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ สามารถสรุปได้ตามลำดับความสำคัญของ
แต่ละปัจจัยดังที่แสดงในตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนเปอร์เซ็นต์ของปัจจัยที่มีผลต่อการไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมิน
ราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่

ปัจจัยที่มีผลต่อการไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคา สินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่	%ของ แต่ละปัจจัย
1. การประเมินราคาสินทรัพย์จะทำให้บริษัทมีค่าใช้จ่ายและภาระเพิ่มมากขึ้น	24.8%
2. การประเมินราคาสินทรัพย์จะทำให้บริษัทมีขั้นตอนการบันทึกบัญชีที่ยุ่งยากมากขึ้น	19.8%
3. บริษัทยังไม่มีควมจำเป็นต้องเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ เพื่อวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเพิ่ม	19.3%
4. บริษัทมีลักษณะการประกอบกิจการและมีสินทรัพย์ที่ไม่เหมาะสมที่จะประเมินราคา สินทรัพย์ใหม่	16.3%
5. วิธีการบันทึกบัญชีเกี่ยวกับการประเมินราคาสินทรัพย์ไม่เอื้ออำนวยประโยชน์ให้บริษัท	7.4%
6. เกิดจากปัจจัยอื่นๆ	6.9%
7. บริษัทคาดว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่บริษัทได้มาจากผู้ประเมินราคาอิสระยังไม่มีความ น่าเชื่อถือเพียงพอ	5.5%
รวม	100.0%

(2) ผลกระทบที่เกิดจากการไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคา
สินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ พบว่าผลกระทบที่สำคัญที่สุดที่เกิดจากการไม่
เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่คือ งบการเงินของบริษัทอาจนำไปใช้ในการ
การตัดสินใจได้ไม่ดีพอ คิดเป็นร้อยละ 39.5 ของจำนวนผลกระทบทั้งหมด โดยผลกระทบ

ทั้งหมดที่เกิดจากการไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ สามารถสรุปได้ตามลำดับความสำคัญของผลกระทบทั้งหมดดังที่แสดงในตารางที่ 7 ดังนี้

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนเปอร์เซ็นต์ของผลกระทบที่เกิดจากการไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่

ผลกระทบที่เกิดจากการไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่	%ของแต่ละข้อ
1. งบการเงินของบริษัทอาจนำไปใช้ในการตัดสินใจได้ไม่ดีพอ	39.5%
2. งบดุลของบริษัทไม่อาจเปรียบเทียบกันได้ดีนักเมื่อเทียบกับบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน	38.7%
3. บริษัทอาจมีปัญหาในการกู้ยืมในอนาคตได้	12.1%
4. เกิดผลกระทบอื่นๆ	9.7%
รวม	100.0%

(3) การเปลี่ยนแปลงแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับการโอนตัดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ พบว่าผู้ที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ในกลุ่มบริษัทที่ไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่มีความเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ของบริษัทในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 25.3 ของจำนวนคำตอบทั้งหมด ส่วนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ตอบว่าจะมีผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ของบริษัทในระดับน้อยที่สุดถึงมากที่สุดจำนวนเปอร์เซ็นต์ที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งในภาพรวมของการวิจัยปรากฏว่าผู้ที่เกี่ยวข้องยังมีความเห็นที่ขัดแย้งกันในเรื่องนี้อยู่

ส่วนที่ 4 ของแบบสอบถาม ส่วนนี้เป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่สำคัญสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่

ผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอย่างเป็นไปในทิศทางเดียวกันว่า การประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่เป็นสิ่งที่ควรทำ เนื่องจากการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่จะทำให้สินทรัพย์ได้แสดงมูลค่าแท้จริงที่ใกล้เคียงกับราคาตลาดในปัจจุบัน ซึ่งมีผลทำให้งบการเงินได้มีการแสดงมูลค่ายุติธรรมมากขึ้นอันจะส่งผลดีต่อผู้ใช้งบการเงิน อาทิเช่น นักลงทุน ผู้ให้กู้ยืม จะได้นำข้อมูลนี้ไปใช้ในการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากส่วนหนึ่งของผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ดังนี้

“การประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่อย่างสม่ำเสมอเป็นสิ่งที่ควรทำเพราะทำให้สินทรัพย์ได้แสดงมูลค่าแท้จริงที่ใกล้เคียงกับราคาตลาด ทำให้งบการเงินได้มีการแสดงมูลค่ายุติธรรมมากขึ้น และทำให้งบการเงินมีความถูกต้องมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อผู้ใช้งบการเงินที่จะได้นำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง”

“การประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่จะเป็นผลดีต่อนักลงทุนเพราะทำให้นักลงทุนได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่าของสินทรัพย์ที่เป็นจริงมากที่สุด”

นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนหนึ่งยังได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า การประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่จะช่วยให้กิจการมีหลักประกันในการกู้ยืมที่สูงขึ้นได้ ซึ่งจะช่วยให้กิจการสามารถขยายวงเงินกู้ยืมได้เพิ่มขึ้นอีกด้วย อย่างไรก็ตามก่อนที่กิจการจะเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นตามมาด้วย

ส่วนประเด็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นอย่างเป็นไปในทิศทางเดียวกันว่า การเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่จะทำให้กิจการมีค่าใช้จ่ายและภาระเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากต้องมีการจ้างผู้ประเมินราคาอิสระมาเป็นผู้ประเมินราคาสินทรัพย์ อีกทั้งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนหนึ่งยังได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่กำหนดจากมาผู้ประเมินราคาอิสระบางส่วนยังขาดความน่าเชื่อถืออยู่ ดังจะเห็นได้จากส่วนหนึ่งของผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ดังนี้

“ประเด็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของราคาประเมินยังมีปัญหาอยู่ เนื่องจากมูลค่ายุติธรรมที่แท้จริงในทางปฏิบัติหาได้ยาก”

“เมื่อบริษัทเลือกประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่แล้ว ต่อมาได้จ้างผู้ประเมินราคาอิสระสองบริษัทมาประเมินราคาสินทรัพย์ ปรากฏว่าแต่ละบริษัทใช้คนละหลักเกณฑ์ในการประเมินราคาสินทรัพย์ทำให้มูลค่ายุติธรรมที่ได้มีความแตกต่างกันอย่างมาก”

นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มนี้ยังได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

(1) ควรมีการบังคับใช้นโยบายการบัญชีนี้นับทุกบริษัท เนื่องจากแต่ละบริษัทมีแนวทางเลือกปฏิบัติทางการบัญชีทำให้ข้อมูลในงบการเงินไม่สามารถเปรียบเทียบกันได้ และอาจมีผลต่อการวิเคราะห์งบการเงิน โดยเฉพาะผู้ใช้งบการเงินที่เป็นนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์

(2) ในปัจจุบันผู้ประเมินราคาอิสระยังไม่มีมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ถึงแม้ว่า กสท. จะให้การยอมรับแล้วก็ตาม ดังจะเห็นได้จากผู้ประเมินราคาแต่ละรายเมื่อใช้หลักเกณฑ์เดียวกันในการประเมินราคาสินทรัพย์ยังได้มูลค่าที่มีความแตกต่างกันอย่างมาก ซึ่งในส่วนนี้ กสท. รวมทั้งหน่วยงานที่กำกับดูแลวิชาชีพประเมินราคา ควรออกกฎเกณฑ์เพื่อที่จะควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ประเมินราคาอิสระให้รัดกุมมากกว่านี้

(3) ราคาที่จ้างผู้ประเมินราคาอิสระในปัจจุบันยังคงค่อนข้างจะสูงอยู่ ซึ่งในส่วนนี้ กสท. รวมทั้งหน่วยงานที่กำกับดูแลวิชาชีพประเมินราคาควรเข้ามากำกับดูแลในเรื่องนี้ด้วย

2. ความคิดเห็นของกลุ่มบริษัทที่ไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่

ผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอย่างเป็นไปในทิศทางเดียวกันว่า การประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่เป็นแนวคิดที่ดี แต่มีข้อจำกัดในทางปฏิบัติเรื่องค่าใช้จ่ายในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ที่ยังสูงอยู่ เนื่องจากกิจการต้องจ้างผู้ประเมินราคาอิสระจากภายนอกมาเป็นผู้ประเมินราคาสินทรัพย์ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มองว่าถ้ากิจการมีการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่จะทำให้กิจการมีค่าใช้จ่ายและภาระ

เพิ่มมากขึ้น โดยผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่สังเกตเห็นว่าการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่จะทำให้กิจการมีต้นทุนที่สูงสูญเสียไปมากกว่าประโยชน์ที่จะได้รับจากการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ ดังจะเห็นได้จากส่วนหนึ่งของผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ดังนี้

“แนวคิดในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่เป็นแนวคิดที่ดี แต่มีข้อจำกัดทางด้านการปฏิบัติในเรื่องค่าใช้จ่ายในการประเมินราคาสินทรัพย์ และความยุ่งยากในการบันทึกบัญชี อีกทั้งยังมีปัญหาเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลด้วย”

“บริษัทจะเลือกใช้นโยบายการบัญชีที่เกิดประโยชน์สูงสุดต่องบการเงินของบริษัท ทั้งในด้านค่าใช้จ่าย ด้านต้นทุนในการจัดทำและการแสดงตัวเลขในงบการเงิน ดังนั้นปัจจัยดังกล่าวจึงนำมาใช้ในการตัดสินใจเลือกใช้วิธีราคาทุนในการแสดงรายการสินทรัพย์ถาวรของบริษัท”

นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนหนึ่งยังได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า การที่กิจการไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ อาจมีสาเหตุมาจากกิจการยังไม่แน่ใจในมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ได้จากการประเมินราคาโดยผู้ประเมินราคาอิสระ เนื่องจากกิจการเห็นว่าผู้ประเมินราคาอิสระยังไม่มีมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่ดีเพียงพอ อีกทั้งบางครั้งผู้ประเมินราคาอิสระยังขาดความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานด้วย ดังจะเห็นได้จากส่วนหนึ่งของผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ดังนี้

“บริษัทยังไม่แน่ใจในมูลค่ายุติธรรมที่จะได้จากประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ โดยเห็นว่าการประเมินราคาสินทรัพย์ยังไม่มี ความน่าเชื่อถือเพียงพอ”

“บริษัทที่ประเมินราคาสินทรัพย์ยังไม่มีมาตรฐานขึ้นอยู่กับความพอใจและราคาของผู้ว่าจ้างในการประเมินราคา”

นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มนี้ยังได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

(1) ผู้ประเมินราคาอิสระควรจะมาจกหน่วยงานของภาครัฐหรือควรมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประกาศราคากลางของสินทรัพย์ ซึ่งจะตัดปัญหาการจ้างผู้เชี่ยวชาญที่จะเสียค่าใช้จ่ายสูงมากได้ ซึ่งจะมีผลทำให้บริษัทส่วนใหญ่หันมาประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่กันมากขึ้น

(2) ควรมีการกำหนดคุณสมบัติและจริยธรรมของหน่วยงานที่ประเมินราคาให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน มิฉะนั้นจะส่งผลกระทบต่องบการเงินที่อาจแสดงฐานะทางการเงินสูงเกินความเป็นจริงได้ ซึ่งในส่วนี้ กสท. รวมทั้งหน่วยงานที่กำกับดูแลวิชาชีพประเมินราคาควรเข้ามากำกับดูแลในส่วนนี้ด้วย

(3) ควรมีการพิจารณาขนาดของกิจการ สินทรัพย์รวม โดยกำหนดให้ชัดเจนว่ากิจการใดควรจะประเมินราคาสินทรัพย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจการโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่

(4) นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่นี้เหมาะกับบริษัทที่มีการลงทุนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในจำนวนมากไม่เหมาะสมกับธุรกิจด้านบริการ ถ้าต้องการให้เห็นภาพของงบการเงินที่แท้จริงควรบังคับใช้ โดยดูถึงสัดส่วนการลงทุนในสินทรัพย์ประเภทนี้หรือกำหนดอัตราส่วนว่าถึงเท่าใดต้องทำตามนโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่นี้

(5) การประเมินราคาสินทรัพย์อาจเปิดโอกาสให้กิจการตกแต่งตัวเลขในงบการเงินได้ หากหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ไม่รัดกุมเพียงพอ เนื่องจากที่ดินและอาคารเป็นสินทรัพย์ที่มีมูลค่ามากในสาระสำคัญ โดยผู้ประเมินอิสระต้องเป็นกลางและเป็นที่ยอมรับจากสากล

ส่วนที่ 5 ของแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ได้ใช้คำร้อยละมาอธิบายลักษณะของข้อมูลดังนี้ (รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 5 ของแบบสอบถามแสดงในภาคผนวก ค หน้า 112)

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามในภาพรวม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ซึ่งมีอายุอยู่ระหว่าง 36 – 40 ปี และมีการศึกษาในระดับปริญญาโท โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือ ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีหรืออยู่ในตำแหน่งอื่นที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งเป็นผู้บริหารในระดับกลางที่ทำงานกับบริษัทในตำแหน่งดังกล่าวเป็นระยะเวลา มากกว่า 12 ปี

ผลการทดสอบสมมติฐาน

การวิจัยเชิงสำรวจในครั้งนี้มีผลการทดสอบสมมติฐานดังนี้

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

สมมติฐานในข้อนี้เป็นการทดสอบเกี่ยวกับปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ สมมติฐานนี้ได้ตั้งให้มีระดับของการทดสอบเท่ากับ 0.45 ซึ่งได้อ้างอิงมาจากผลการวิจัยในอดีตของ Easton และคณะ (1993) สมมติฐานการวิจัยในข้อนี้มีดังนี้

H_1 : สัดส่วนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องที่เห็นด้วยว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่บริษัทเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่คือ เพื่อให้บริการเงินของบริษัทแสดงความถูกต้องและยุติธรรมมากขึ้นมีมากกว่า 0.45

สมมติฐานนี้เป็นการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับค่าสัดส่วนของประชากรแบบ Binomial Test ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานแบบทางเดียว (One - tailed test) ที่ระดับนัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ (วิธีทางสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานในข้อนี้ได้กล่าวถึงแล้วในบทที่ 3 หน้า 38)

ผลการทดสอบสมมติฐานในตารางที่ 8 ข้างล่างนี้ เมื่อพิจารณาค่า Significance พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้นจึงต้องปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 โดยสรุปว่าสัดส่วนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องที่เห็นด้วยว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่บริษัทเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่คือ เพื่อให้บริการเงินของบริษัทแสดงความถูกต้องและยุติธรรมมากขึ้นมีมากกว่า 0.45

ตารางที่ 8 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 จากการทดสอบทางเดียวที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตัวแปร	Category	N	Observed Prop	Test Prop	Asymp. Sig (1-tailed)
เพื่อให้บริการเงินของบริษัทแสดงความถูกต้องและยุติธรรมมากขึ้น	เลือก	58	0.97	0.45	0.000
	ไม่เลือก	2	0.03		
รวม		60	1.00		

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

สมมติฐานในข้อนี้เป็นการทดสอบเกี่ยวกับปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่มีผลต่อการตัดสินใจไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ สมมติฐานนี้ได้ตั้งให้มีระดับของการทดสอบเท่ากับ 0.53 ซึ่งได้อ้างอิงมาจากผลการวิจัยในอดีตของ Easton และคณะ (1993) สมมติฐานการวิจัยในข้อนี้มีดังนี้

H_2 : สัดส่วนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องที่เห็นด้วยว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่บริษัทไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่คือ บริษัทมีลักษณะการประกอบกิจการและมีสินทรัพย์ที่ไม่เหมาะสมที่จะประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่มีมากกว่า 0.53

สมมติฐานนี้เป็นการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับค่าสัดส่วนของประชากรแบบ Binomial Test ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานแบบทางเดียว (One - tailed test) ที่ระดับนัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ (วิธีทางสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานในข้อนี้ได้กล่าวถึงแล้วในบทที่ 3 หน้า 40)

ผลการทดสอบสมมติฐานในตารางที่ 9 ข้างล่างนี้ เมื่อพิจารณาค่า Significance พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.011 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้นจึงต้องปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 โดยสรุปว่าสัดส่วนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องที่ไม่เห็นด้วยว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่บริษัทไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่คือ บริษัทมีลักษณะการประกอบกิจการและมีสินทรัพย์ที่ไม่เหมาะสมที่จะประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่มีมากกว่า 0.47 หรืออีกนัยหนึ่งต้องยอมรับ H_0 ตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ในครั้งแรก โดยสรุปว่าสัดส่วนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องที่เห็นด้วยว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่บริษัทไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ คือ บริษัทมีลักษณะการประกอบกิจการและมีสินทรัพย์ที่ไม่เหมาะสมที่จะประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่มีน้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.53

ตารางที่ 9 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 จากการทดสอบทางเดียวที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตัวแปร	Category	N	Observed Prop	Test Prop	Asymp. Sig (1-tailed)
บริษัทมีลักษณะการประกอบกิจการและมีสินทรัพย์ที่ไม่เหมาะสมที่จะประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่	ไม่เลือก	50	0.60	0.47	0.011
	เลือก	33	0.40		
รวม		83	1.00		

ผลการสมมติฐานข้อที่ 3

สมมติฐานในข้อนี้เป็นการทดสอบเกี่ยวกับระดับความน่าเชื่อถือของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่บริษัทได้จากผู้ประเมินราคาอิสระ โดยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยให้มีระดับของการทดสอบเท่ากับระดับน้อยหรือเท่ากับระดับ 2 (จากระดับคะแนนเฉลี่ย 1 – 5 คะแนน ที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า) สมมติฐานการวิจัยในข้อนี้มีดังนี้

H_3 : ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเห็นว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่บริษัทได้มาจากผู้ประเมินราคาอิสระมีความน่าเชื่อถือมากกว่าระดับน้อย (จากระดับน้อยที่สุดถึงมากที่สุดที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า)

สมมติฐานนี้เป็นการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยของประชากรแบบ T-test ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานแบบทางเดียว (One - tailed test) ที่ระดับนัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ (วิธีทางสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานในข้อนี้ได้กล่าวถึงแล้วในบทที่ 3 หน้า 42)

จากตารางที่ 10 ข้างล่างนี้ พบว่าผู้ที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ในกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่มีความเห็นว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่บริษัทได้มาจากผู้ประเมินราคาอิสระมีความน่าเชื่อถือในระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 คะแนน (จากคะแนนเฉลี่ย 1 - 5 คะแนน ที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า) และจากผลการทดสอบสมมติฐานในตารางที่ 11 ข้างล่างนี้ เมื่อพิจารณาค่า Significance พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ที่ได้กำหนดไว้ และเมื่อพิจารณาจากค่าสถิติทดสอบ t พบว่ามีค่าเท่ากับ 21.469 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0 ดังนั้นจึงต้องปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 โดยสรุปว่าผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเห็นว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่บริษัทได้มาจากผู้ประเมินราคาอิสระมีความน่าเชื่อถือมากกว่าระดับน้อย (จากระดับน้อยที่สุดถึงมากที่สุดที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า)

ตารางที่ 10 แสดงค่าสถิติเชิงพรรณนาสำหรับการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3

ตัวแปร	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ระดับความน่าเชื่อถือในมูลค่ายุติธรรม	60	3.67	0.601	0.078

ตารางที่ 11 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 จากการทดสอบทางเดียวที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตัวแปร	Test Value = 2					
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
ระดับความน่าเชื่อถือในมูลค่า ยุติธรรม	21.469	59	0.000	1.667	1.51	1.82

การวิจัยเชิงประจักษ์

การวิจัยเชิงประจักษ์ในครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวนทั้งสิ้น 36 บริษัท โดยแบ่งออกเป็นสองกลุ่มคือ กลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่จำนวน 18 บริษัท และกลุ่มบริษัทที่ไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่จำนวน 18 บริษัท โดยวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในส่วนนี้ได้กล่าวถึงแล้วในบทที่ 3 หน้า 54

ภายหลังจากคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้แล้ว ต่อมาจะอาศัยข้อมูลของบริษัทที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าของตัวแปรตามและตัวแปรอิสระตามที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งจะอาศัยข้อมูลในงบการเงินของบริษัทที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในระหว่างปี 2540 – 2541 โดยจะนำข้อมูลของตัวแปรตามและตัวแปรอิสระดังกล่าวมาประกอบในการวิเคราะห์การถดถอยแบบ Binary Logistic Regression ต่อไป ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้การวิเคราะห์แบบข้อมูลรวมทั้งหมด (Pooled) ในส่วนต่อไปจะกล่าวถึงผลวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติที่ได้กำหนดไว้ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก

การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกในครั้งนี้จะนำตัวแปรอิสระจำนวน 4 ตัว ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแปร Δ CFO, LEV, SIZE และ PPTY โดยจะนำตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวเข้าสมการโดยใช้เทคนิคการคัดเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอยด้วยวิธี Enter ซึ่งผลของการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกในส่วนนี้แสดงในตารางที่ 12 ดังนี้ (รายละเอียดของผลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกในส่วนนี้แสดงในภาคผนวก ง หน้า 131)

ตารางที่ 12 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก

ตัวแปร	B	Wald	Sig.	Exp(B)	95.0% C.I. for EXP(B)	
					Lower	Upper
Δ CFO	-0.717	0.090	0.764	0.488	0.005	52.944
LEV	4.388	9.119	0.003*	80.519	4.665	1389.674
SIZE	-0.758	3.000	0.083	0.469	0.199	1.105
PPTY	6.083	10.240	0.001*	438.229	10.907	17608.20
Constant	11.504	1.646	0.199			

* หมายถึงตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวกับตัวแปรตาม คือ โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาค่า Significance ของการทดลองทำให้ทราบว่าตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ระดับความเชื่อมั่นเท่ากับ 95%) มีจำนวน 2 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (LEV) และตัวแปรอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร (PPTY) ส่วนตัวแปรอัตราส่วนแสดงการเปลี่ยนแปลงในกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (Δ CFO) และตัวแปรขนาดของกิจการ (SIZE) พบว่าไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แต่อย่างใด

และจากตารางที่ 12 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์โลจิสติก (B) และค่า Exp (B) ของตัวแปรอิสระที่มีนัยสำคัญทางสถิติ พบว่าค่าสถิติทั้งสองจะช่วยอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระได้อย่างสอดคล้องกันดังนี้

(1) ตัวแปรอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (LEV) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ เนื่องจากค่า b_2 ของตัวแปร LEV มีค่าเท่ากับ 4.388 ซึ่งมีค่าเป็นบวก และมีค่า Exp (B) หรือค่า e^{b_i} เท่ากับ 80.519 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1 ทำให้สามารถอธิบายได้ว่า ถ้าเพิ่มตัวแปรอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (LEV) ขึ้น 1 หน่วย โดยควบคุมตัวแปรพยากรณ์ที่เหลือจะทำให้ Odds ratio เพิ่มขึ้น ซึ่งแสดงว่าโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่จะเพิ่มขึ้น

(2) ตัวแปรอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร (PPTY) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ เนื่องจากค่า b_4 ของตัวแปร PPTY มีค่าเท่ากับ 6.083 ซึ่งมีค่าเป็นบวก และมีค่า Exp (B) หรือค่า e^{b_i} เท่ากับ 438.229 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1 ทำให้สามารถอธิบายได้ว่า ถ้าเพิ่มตัวแปรอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร (PPTY) ขึ้น 1 หน่วย โดยควบคุมตัวแปรพยากรณ์ที่เหลือจะทำให้ Odds ratio เพิ่มขึ้น ซึ่งแสดงว่าโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่จะเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ยังพบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่มากที่สุดคือ ตัวแปรอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร (PPTY) เนื่องจากมีค่า Exp (B) เท่ากับ 438.229 ซึ่งมีค่ามากกว่าตัวแปรอิสระตัวอื่นๆ รองลงมาคือ ตัวแปรอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (LEV) เนื่องจากมีค่า Exp (B) เท่ากับ 80.519

ส่วนการทดสอบสมการโครงสร้างว่ามีความเหมาะสมหรือไม่นั้น ต้องอาศัยค่าสถิติเข้ามาช่วยในการวิเคราะห์เพื่อที่จะทำให้ทราบว่าสมการโครงสร้างนี้มีความเหมาะสมในการนำมาใช้พยากรณ์โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่มากน้อยเพียงใด ซึ่งค่าสถิติที่ใช้ในการตรวจสอบความเหมาะสมของสมการแสดงในตารางที่ 13 ดังนี้

ตารางที่ 13 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการตรวจสอบความเหมาะสมของสมการ

	Chi - square	df	Sig.
Hosmer and Lemeshow Test (Step 1 Model)	10.087	8	0.259
Omnibus Test of Model Coefficients (Step 1)	42.368	4	0.000
Cox & Snell R Square = 0.445			
Nagelkerke R Square = 0.593			

จากตารางที่ 13 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการตรวจสอบความเหมาะสมของสมการ (Model) พบว่า

(1) การทดสอบด้วยค่าสถิติ Hosmer and Lemeshow Test ซึ่งเป็นการทดสอบความเหมาะสมของสมการ โดยมีสมมติฐานในการทดสอบคือ

H_0 : สมการ (Model) ที่ได้มีความเหมาะสม

H_1 : สมการ (Model) ที่ได้ไม่มีความเหมาะสม

ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ Hosmer and Lemeshow Test ที่มีการแจกแจงแบบไคสแควร์ (Chi – square) พบว่ามีค่า Significance เท่ากับ 0.259 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้นจึงยอมรับ H_0 โดยสรุปว่าสมการ (Model) ที่ได้มีความเหมาะสม

(2) การทดสอบด้วยค่าสถิติ Omnibus Test of Model Coefficients ซึ่งเป็นการตรวจสอบความเหมาะสมของสมการ โดยมีสมมติฐานในการทดสอบคือ

H_0 : ตัวแบบสมการถดถอยโลจิสติกเชื่อถือไม่ได้

H_1 : ตัวแบบสมการถดถอยโลจิสติกเชื่อถือได้

ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ Omnibus Test of Model Coefficients ที่มีการแจกแจงแบบไคสแควร์ (Chi – square) พบว่ามีค่า Significance เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้นจึงต้องปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 โดยสรุปว่าตัวแบบสมการถดถอยโลจิสติกเชื่อถือได้

(3) จากค่าสถิติทดสอบ Cox & Snell R Square ที่มีค่าเท่ากับ 0.445 และค่า Nagelkerke R Square ที่มีค่าเท่ากับ 0.593 ซึ่งค่า Nagelkerke R Square นี้เรียกว่า Pseudo R^2 ซึ่งเป็นค่าที่บอกถึงสัดส่วนหรือร้อยละของตัวแปรที่สามารถให้อธิบายความผันแปรของสมการถดถอยโลจิสติกได้ ผลการวิเคราะห์ในครั้งนี้พบว่ามีค่า Pseudo R^2 เท่ากับ 0.593 ซึ่งสามารถให้อธิบายได้ว่าตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวสามารถอธิบายความผันแปรของการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ได้ร้อยละ 59.3

นอกจากนี้ยังสามารถตรวจสอบความเชื่อถือได้ของสมการ โดยการเปรียบเทียบค่าที่พยากรณ์ได้กับค่าจริง ซึ่งกำหนดค่า Cut value เท่ากับ 0.5 จะได้เปอร์เซ็นต์ของการพยากรณ์ถูกต้องดังที่แสดงในตารางที่ 14 ดังนี้

ตารางที่ 14 แสดงเปอร์เซ็นต์ของการพยากรณ์ถูกต้องของสมการถดถอยโลจิสติก

ค่าที่สังเกตได้	เลือก - ไม่เลือก		เปอร์เซ็นต์ ความถูกต้อง
	ไม่เลือก	เลือก	
ไม่เลือก	31	5	86.1
เลือก	9	27	75.0
เปอร์เซ็นต์รวม			80.6

จากตารางที่ 14 แสดงเปอร์เซ็นต์ของการพยากรณ์ถูกต้องของสมการถดถอยโลจิสติกที่นำมาใช้ในการพยากรณ์โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ จากตารางข้างต้นสามารถอธิบายความหมายของข้อมูลได้ดังนี้

(1) จากข้อมูลจริงเป็นการไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่จำนวน 36 Case แต่เมื่อใช้สมการนี้พยากรณ์จะพบว่าเกิดเหตุการณ์ในการไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่จำนวน 31 Case นั่นคือมีการพยากรณ์ถูกต้องเท่ากับร้อยละ 86.1 ($31/36 \times 100$)

(2) จากข้อมูลจริงเป็นการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่จำนวน 36 Case แต่เมื่อใช้สมการนี้พยากรณ์จะพบว่าเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่จำนวน 27 Case นั่นคือมีการพยากรณ์ถูกต้องเท่ากับร้อยละ 75.0 ($27/36 \times 100$)

(3) ในภาพรวมพบว่ามีเปอร์เซ็นต์รวมของการพยากรณ์ถูกต้องเท่ากับร้อยละ 80.6 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าสมการถดถอยโลจิสติกนี้สามารถนำมาใช้พยากรณ์โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ได้อย่างถูกต้องประมาณร้อยละ 80.6

ดังนั้นในภาพรวมสรุปได้ว่าสมการโครงสร้างที่ใช้ในการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกนี้มีความเหมาะสมในระดับที่ยอมรับได้ โดยสมการถดถอยโลจิสติกที่มีตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวสามารถนำมาใช้อธิบายความผันแปรของการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ได้ร้อยละ 59.3 และยังสามารถนำมาใช้พยากรณ์โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ได้อย่างถูกต้องถึงร้อยละ 80.6

ผลการทดสอบสมมติฐาน

การวิจัยเชิงประจักษ์ในครั้งนี้มีผลการทดสอบสมมติฐานดังนี้

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4

สมมติฐานในข้อนี้เป็นการทดสอบเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตัวแปรที่คาดว่าจะมีผลต่อการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ โดยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยดังนี้

H_4 : ตัวแปรอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงในกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (ΔCFO) มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่

สมมติฐานนี้เป็นการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานแบบสองทาง (Two-tailed test) ที่ระดับนัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ (วิธีทางสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานในข้อนี้ได้กล่าวถึงแล้วในบทที่ 3 หน้า 51)

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกที่แสดงในตารางที่ 12 หน้า 74 พบว่าตัวแปรอัตราส่วนแสดงการเปลี่ยนแปลงในกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (ΔCFO) ไม่มีความสัมพันธ์กับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ เนื่องจากมีค่า Significance ของการทดสอบแบบสองด้านเท่ากับ 0.764 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้นจึงไม่สามารถปฏิเสธ H_0 ได้ นั่นคือต้องยอมรับ H_0 โดยสรุปว่าตัวแปรอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงในกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (ΔCFO) ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5

สมมติฐานในข้อนี้เป็นการทดสอบเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตัวแปรที่คาดว่าจะมีผลต่อการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ โดยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยดังนี้

H₅: ตัวแปรอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (LEV) มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่

สมมติฐานนี้เป็นการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานแบบสองหาง (Two - tailed test) ที่ระดับนัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ (วิธีทางสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานในข้อนี้ได้กล่าวถึงแล้วในบทที่ 3 หน้า 52)

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกที่แสดงในตารางที่ 12 หน้า 74 พบว่าตัวแปรอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (LEV) มีความสัมพันธ์กับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ เนื่องจากมีค่า Significance ของการทดสอบแบบสองด้านเท่ากับ 0.003 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้นจึงต้องปฏิเสธ H₀ และยอมรับ H₁ โดยสรุปว่าตัวแปรอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (LEV) มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 6

สมมติฐานในข้อนี้เป็นการทดสอบเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตัวแปรที่คาดว่าจะมีผลต่อการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ โดยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยดังนี้

H₆: ตัวแปรขนาดของกิจการ (SIZE) มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่

สมมติฐานนี้เป็นการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานแบบสองหาง (Two - tailed test) ที่ระดับนัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ (วิธีทางสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานในข้อนี้ได้กล่าวถึงแล้วในบทที่ 3 หน้า 53)

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกที่แสดงในตารางที่ 12 หน้า 74 พบว่าตัวแปรขนาดของกิจการ (SIZE) ไม่มีความสัมพันธ์กับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ เนื่องจากมีค่า Significance ของการทดสอบแบบสองด้านเท่ากับ 0.083 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้นจึงไม่สามารถปฏิเสธ H_0 ได้นั้นคือต้องยอมรับ H_0 โดยสรุปว่าตัวแปรขนาดของกิจการ (SIZE) ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 7

สมมติฐานในข้อนี้เป็น การทดสอบเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตัวแปรที่คาดว่าจะมีผลต่อการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ โดยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยดังนี้

H_7 : ตัวแปรอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร (PPTY) มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่

สมมติฐานนี้เป็น การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานแบบสองหาง (Two - tailed test) ที่ระดับนัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ (วิธีทางสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานในข้อนี้ได้กล่าวถึงแล้วในบทที่ 3 หน้า 54)

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกที่แสดงในตารางที่ 12 หน้า 74 พบว่าตัวแปรอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร (PPTY) มีความสัมพันธ์กับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ เนื่องจากมีค่า Significance ของการทดสอบแบบสองด้านเท่ากับ 0.001 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้นจึงต้องปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 โดยสรุปว่าตัวแปรอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร (PPTY) มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่

ผลการวิเคราะห์การประเมินในแง่ของการอ่อนไหว (Sensitivity Analysis)

การวิเคราะห์ Sensitivity Analysis ในครั้งนี้ทำเพื่อตรวจสอบให้แน่ใจว่าผลลัพธ์ที่ได้จากสมการขึ้นอยู่กับปัจจัยที่ได้กำหนดไว้ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยแบบ Binary Logistic Regression เช่นเดียวกัน การวิเคราะห์ในส่วนนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงตัวแปรอิสระบางตัว คือ LEVERAGE และ SIZE ให้มีรูปแบบการวัดค่าที่แตกต่างไปจากเดิม (ตัวแปรอิสระที่เปลี่ยนแปลงไปได้กล่าวถึงแล้วในบทที่ 3 หน้า 50) ผลของการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกในส่วนของการ Sensitivity Analysis แสดงในตารางที่ 15 ดังนี้ (รายละเอียดของผลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกในส่วนของการ Sensitivity Analysis แสดงในภาคผนวก ง หน้า 133)

ตารางที่ 15 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกในส่วนของการ Sensitivity Analysis

ตัวแปร	B	Wald	Sig.	Exp(B)	95.0% C.I. for EXP(B)	
					Lower	Upper
Δ CFO	-2.415	1.003	0.317	0.089	0.001	10.085
LEV	0.028	0.358	0.550	1.029	0.938	1.128
SIZE	-1.306	9.478	0.002*	0.271	0.118	0.622
PPTY	7.474	8.654	0.003*	1760.854	12.113	255978.0
Constant	24.967	8.063	0.005			

* หมายถึงตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวกับตัวแปรตาม คือ โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจากค่า Significance ของการทดลองทำให้ทราบว่าจากการที่มีการเปลี่ยนแปลงการวัดค่าของตัวแปรอิสระจำนวน 2 ตัวแปร คือ LEVERAGE และ SIZE มีผลทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระมีการเปลี่ยนแปลงไปคือ ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (ระดับความเชื่อมั่นเท่ากับ 95%) มีจำนวน 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรขนาดของกิจการ (SIZE) และตัวแปรอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร (PPTY) ส่วนตัวแปรอัตราส่วนแสดงการเปลี่ยนแปลงในกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (Δ CFO) และตัวแปรอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (LEV) พบว่าไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แต่อย่างใด

ผลการวิเคราะห์ Sensitivity Analysis ในครั้งนี้ พบว่าตัวแปรอัตราส่วนแสดงการเปลี่ยนแปลงในกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (Δ CFO) และตัวแปรอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร (PPTY) ได้ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกในครั้งแรกที่ผ่านมา ส่วนตัวแปรอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (LEV) และตัวแปรขนาดของกิจการ (SIZE) ได้ผลในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่แตกต่างจากการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกในครั้งแรกที่ผ่านมา นอกจากนี้เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์โลจิสติก (B) และค่า Exp (B) ของตัวแปรอิสระทุกตัวจากการวิเคราะห์ Sensitivity Analysis ในครั้งนี้ พบว่าตัวแปรตามและตัวแปรอิสระมีทิศทางความสัมพันธ์ที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกในครั้งแรกที่ผ่านมา ส่วนผลการทดสอบความเหมาะสมของสมการโครงสร้างว่ามีความเหมาะสมหรือไม่นั้น สามารถสรุปผลการทดสอบได้ดังนี้ (ผลการทดสอบในส่วนนี้แสดงในภาคผนวก ง หน้า 133)

ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ Hosmer and Lemeshow Test ซึ่งเป็นการทดสอบความเหมาะสมของสมการพบว่าสมการที่ได้มีความเหมาะสม และผลทดสอบด้วยค่าสถิติ Omnibus Test of Model Coefficients ซึ่งเป็นการตรวจสอบความเหมาะสมของสมการพบว่าตัวแบบสมการถดถอยโลจิสติกเชื่อถือได้ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาจากค่า Nagelkerke R Square ซึ่งเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า Pseudo R^2 พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.583 ซึ่งสามารถใช้อธิบายได้ว่าตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวสามารถอธิบายความผันแปรของการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ได้ร้อยละ 58.3 และยังพบว่าสมการถดถอยโลจิสติกนี้สามารถนำมาใช้พยากรณ์โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ได้อย่างถูกต้องประมาณร้อยละ 77.8

การอภิปรายผลการวิจัย

หลังจากได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ทดสอบสมมติฐาน และรายงานผลการทดสอบสมมติฐานในขั้นต้นแล้ว ในส่วนนี้จะเป็นการอภิปรายผลการวิจัยที่ได้ โดยจะกล่าวถึงผลการทดสอบสมมติฐานในแต่ละข้อที่ได้ตั้งไว้ และเป็นการอภิปรายผลการวิจัยในภาพรวมที่ได้จากการวิจัยทั้งสองประเภทดังนี้

การวิจัยเชิงสำรวจ

การวิจัยเชิงสำรวจมีสมมติฐานในการวิจัยที่เกี่ยวข้องจำนวน 3 ข้อ จากการทดสอบสมมติฐานมีการยอมรับและปฏิเสธสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ดังที่แสดงในตารางที่ 16 ดังนี้

ตารางที่ 16 แสดงสรุปผลการทดสอบสมมติฐานจากการวิจัยเชิงสำรวจ

สมมติฐานที่ตั้งไว้	ผลการทดสอบสมมติฐาน
<p>H₁: สัดส่วนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องที่เห็นด้วยว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่บริษัทเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่คือ เพื่อให้บริการเงินของบริษัทแสดงความถูกต้องและยุติธรรมมากขึ้นมีมากกว่า 0.45</p>	ยอมรับสมมติฐาน
<p>H₂: สัดส่วนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องที่เห็นด้วยว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่บริษัทไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่คือ บริษัทมีลักษณะการประกอบกิจการและมีสินทรัพย์ที่ไม่เหมาะสมที่จะประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่มีมากกว่า 0.53</p>	ปฏิเสธสมมติฐาน
<p>H₃: ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเห็นว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่บริษัทได้มาจากผู้ประเมินราคาอิสระมีความน่าเชื่อถือมากกว่าระดับน้อย (จากระดับน้อยที่สุดถึงมากที่สุดที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า)</p>	ยอมรับสมมติฐาน

จากตารางที่ 16 แสดงสรุปผลการทดสอบสมมติฐานจากการวิจัยเชิงสำรวจ พบว่ายอมรับสมมติฐานในการวิจัยจำนวน 2 ข้อ และปฏิเสธสมมติฐานในการวิจัยจำนวน 1 ข้อ ซึ่งรายละเอียดของผลการทดสอบสมมติฐานในแต่ละข้อมีดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1

ผลการวิจัยพบว่ายอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า "สัดส่วนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องที่เห็นด้วยว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่บริษัทเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่คือ เพื่อให้บริการเงินของบริษัทแสดงความถูกต้องและยุติธรรมมากขึ้นมีมากกว่า 0.45"

ทั้งนี้เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่า ปัจจัยสำคัญที่สุดที่บริษัทเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่คือ เพื่อให้ให้บริการเงินของบริษัทแสดงความถูกต้องและยุติธรรมมากขึ้น โดยผู้ตอบแบบสอบถามได้เลือกตอบปัจจัยนี้สูงถึงร้อยละ 46.4 ของจำนวนปัจจัยทั้งหมด ซึ่งถือได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดที่มีผลต่อการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคา

สินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ อีกทั้งยังพบว่าผลการวิจัยในส่วนนี้มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยในอดีตของ Easton และคณะ (1993) ที่พบว่าสาเหตุหลักที่บริษัทเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่คือ เพื่อที่จะทำให้งบการเงินของบริษัทแสดงความถูกต้องและยุติธรรมมากขึ้น

สมมติฐานข้อที่ 2

ผลการวิจัยพบว่าปฏิทรรศน์สมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ว่า "สัดส่วนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องที่เห็นด้วยว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่บริษัทไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่คือ บริษัทมีลักษณะการประกอบกิจการและมีสินทรัพย์ที่ไม่เหมาะสมที่จะประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่มีมากกว่า 0.53"

ทั้งนี้ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มบริษัทที่ไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่า ปัจจัยสำคัญที่สุดที่บริษัทไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่คือ การประเมินราคาสินทรัพย์จะทำให้บริษัทมีค่าใช้จ่ายและภาระเพิ่มมากขึ้น โดยผู้ตอบแบบสอบถามได้เลือกตอบปัจจัยนี้สูงถึงร้อยละ 24.8 ของจำนวนปัจจัยทั้งหมด ซึ่งพบว่าปัจจัยนี้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดอันดับแรกที่มีผลต่อการตัดสินใจไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ ส่วนปัจจัยที่กล่าวไว้ว่าบริษัทมีลักษณะการประกอบกิจการและมีสินทรัพย์ที่ไม่เหมาะสมที่จะประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ มีผู้ตอบปัจจัยนี้เพียงร้อยละ 16.3 ของจำนวนปัจจัยทั้งหมด ซึ่งพบว่าปัจจัยนี้มีความสำคัญอันดับสี่ในการวิจัยในครั้งนี้ ดังนั้นจึงเป็นเหตุให้ต้องปฏิเสธสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ในข้อนี้

ผลการวิจัยในส่วนนี้พบว่ามีความแตกต่างจากผลการวิจัยในอดีตของ Easton และคณะ (1993) ที่พบว่าสาเหตุหลักที่บริษัทไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่คือ บริษัทมีลักษณะการประกอบกิจการและมีสินทรัพย์ที่ไม่เหมาะสมที่จะประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ แต่ผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่าสาเหตุหลักที่บริษัทไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่คือ การประเมินราคาสินทรัพย์จะทำให้บริษัทมีค่าใช้จ่ายและภาระเพิ่มมากขึ้น ซึ่งผลการวิจัยนี้จะช่วยสะท้อนให้เห็นว่ากรณีบริษัทในประเทศไทยจะตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่นั้นจะคำนึงถึงค่าใช้จ่ายและภาระที่จะเกิดขึ้นตามเป็นหลัก นอกจากนี้ผลการวิจัยนี้ยังได้สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของผู้ตอบ

แบบสอบถามที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในส่วนที่ 4 ของแบบสอบถาม ซึ่งส่วนใหญ่ได้แสดงความคิดเห็น อย่างเป็นไปในทิศทางเดียวกันว่า การประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่เป็นแนวคิดที่ดี แต่มีข้อจำกัดใน ด้านค่าใช้จ่ายในการประเมินราคาสินทรัพย์ที่ยังสูงอยู่ และก่อนที่กิจการจะเลือกใช้นโยบายการ บัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นตามมาด้วย

สมมติฐานข้อที่ 3

ผลการวิจัยพบว่ายอมรับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ว่า "ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเห็นว่า มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่บริษัทได้มาจากผู้ประเมินราคาอิสระมีความน่าเชื่อถือมากกว่าระดับ น้อย (จากระดับน้อยที่สุดถึงมากที่สุดที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า)"

ทั้งนี้เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่า มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่บริษัท ได้มาจากผู้ประเมินราคาอิสระมีความน่าเชื่อถือในระดับมาก นอกจากนี้ในภาพรวมยังพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่า ระดับความน่าเชื่อถือของมูลค่า ยุติธรรมของสินทรัพย์ที่บริษัทได้มาจากผู้ประเมินราคาอิสระมีความน่าเชื่อถืออยู่ในระดับ ปานกลางถึงมากที่สุดอีกด้วย ผลการวิจัยครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการ บัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่จะมีระดับความน่าเชื่อถือในมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์อยู่ ในระดับที่ค่อนข้างมาก และผลการวิจัยในข้อนี้ยังจะช่วยสนับสนุนสมมติฐานในข้อที่ 1 ที่ได้ ตั้งไว้ว่า สาเหตุหลักที่บริษัทเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภท ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่คือ เพื่อทำให้งบการเงินของบริษัทแสดงความถูกต้องและ ยุติธรรมมากขึ้น ทั้งนี้ส่วนหนึ่งอาจเป็นผลมาจากบริษัทมีความเชื่อถือในมูลค่ายุติธรรมของ สินทรัพย์ที่ไ้แสดงมูลค่าในงบการเงินนั่นเอง

ภายหลังจากได้อภิปรายผลการทดสอบสมมติฐานจำนวน 3 ข้อ ดังที่ได้กล่าวถึง ข้างต้นแล้ว ในส่วนต่อไปจะกล่าวถึงการอภิปรายผลการวิจัยในภาพรวมที่ได้จากการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

(1) ผลการวิจัยในส่วนของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้นโยบาย การบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ พบว่าปัจจัยที่สำคัญ ที่สุดอันดับแรกคือ เพื่อทำให้งบการเงินของบริษัทแสดงความถูกต้องและยุติธรรมมากขึ้น โดยมีผู้ตอบปัจจัยนี้สูงถึงร้อยละ 46.4 ของปัจจัยทั้งหมด ส่วนปัจจัยที่สำคัญอันดับสองคือ

เพื่อให้มูลค่าของสินทรัพย์ ส่วนของผู้ถือหุ้นและอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทดีขึ้น โดยมีผู้ตอบปัจจัยนี้ร้อยละ 24.0 ของปัจจัยทั้งหมด และปัจจัยที่สำคัญอันดับสามคือ เพื่อให้บริษัทมีมูลค่าของสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันในการกู้ยืมที่สูงขึ้น โดยมีผู้ตอบปัจจัยนี้ร้อยละ 22.4 ของปัจจัยทั้งหมด ส่วนปัจจัยอื่นนอกจากนี้มีผู้ตอบเพียงเล็กน้อย

ผลการวิจัยในส่วนนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการที่กิจการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่นั้นอาจไม่ได้มาจากปัจจัยสำคัญที่สุดที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่า เพื่อให้เงินของบริษัทแสดงความถูกต้องและยุติธรรมมากขึ้น แต่อาจมาจากปัจจัยที่กล่าวว่า เพื่อให้มูลค่าของสินทรัพย์ ส่วนของผู้ถือหุ้นและอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทดีขึ้น มากกว่าปัจจัยอื่น เนื่องจากกิจการส่วนใหญ่ย่อมต้องการให้เงินของบริษัทได้แสดงมูลค่าของสินทรัพย์และส่วนของผู้ถือหุ้นให้มีมูลค่าสูงกว่าหนี้สิน อีกทั้งกิจการส่วนใหญ่ย่อมต้องการให้อัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวกับสินทรัพย์และส่วนของผู้ถือหุ้นของกิจการดีขึ้นด้วย อย่างไรก็ตามกิจการส่วนใหญ่ไม่ได้เลือกตอบให้ปัจจัยนี้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดอันดับแรก เนื่องจากกิจการบางส่วนเกรงว่าการตอบปัจจัยนี้ไปอาจทำให้นักศัลยกรรมนอกส่งรู้ว่ากิจการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ เพื่อวัตถุประสงค์ในการตกแต่งตัวเลขในงบการเงิน (Creative accounting) มากกว่าวัตถุประสงค์อื่น ซึ่งในส่วนนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าผู้ใช้งบการเงินควรให้ความระมัดระวังเป็นอย่างยิ่งในการนำงบการเงินของกิจการที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ไปใช้ในการตัดสินใจ

(2) ผลการวิจัยในส่วนของผลกระทบที่เกิดจากการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ พบว่าผลกระทบที่สำคัญที่สุดอันดับแรกคือ บริษัทมีค่าใช้จ่ายและภาระเพิ่มมากขึ้น โดยมีผู้ตอบปัจจัยนี้สูงถึงร้อยละ 45.6 ของปัจจัยทั้งหมด ส่วนผลกระทบอันดับสองคือ บริษัทมีขั้นตอนการบันทึกบัญชีที่ยุ่งยากมากขึ้น โดยมีผู้ตอบปัจจัยนี้ร้อยละ 31.6 ของปัจจัยทั้งหมด ส่วนปัจจัยอื่นนอกจากนี้มีผู้ตอบเพียงเล็กน้อย

ผลการวิจัยในส่วนนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่ามีผลสอดคล้องกับผลการวิจัยในส่วนของบริษัทที่มีผลต่อการตัดสินใจไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ ซึ่งพบว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดอันดับแรกคือ การประเมินราคาสินทรัพย์จะทำให้บริษัทมีค่าใช้จ่ายและภาระเพิ่มมากขึ้น และสอดคล้องกับปัจจัยที่สำคัญอันดับสองคือ การประเมินราคาสินทรัพย์จะทำให้บริษัทมีขั้นตอนการบันทึกบัญชีที่ยุ่งยากมากขึ้น ซึ่งในส่วนนี้ผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่ามีความเชื่อมโยงกันระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมิน

ราคาสินทรัพย์ใหม่ กับผลกระทบที่เกิดจากการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่

(3) ผลการวิจัยในส่วนของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ ผลการวิจัยในส่วนนี้ผู้วิจัยพบว่ามีความสอดคล้องกับผลการวิจัยในส่วนของผลกระทบที่เกิดจากการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ ซึ่งได้กล่าวถึงแล้วในข้อสองข้างต้น

(4) ผลการวิจัยในส่วนของผลกระทบที่เกิดจากการไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ พบว่าผลกระทบที่สำคัญที่สุดอันดับแรกคือ งบการเงินของบริษัทอาจนำไปใช้ในการตัดสินใจได้ไม่ดีพอ โดยมีผู้ตอบปัจจัยนี้สูงถึงร้อยละ 39.5 ของจำนวนผลกระทบทั้งหมด ส่วนผลกระทบอันดับสองคือ งบดุลของบริษัทไม่อาจเปรียบเทียบกันได้ดีนักเมื่อเทียบกับบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน โดยมีผู้ตอบปัจจัยนี้ร้อยละ 38.7 ของจำนวนผลกระทบทั้งหมด ส่วนปัจจัยอื่นนอกจากนี้ มีผู้ตอบเพียงเล็กน้อย

ผลการวิจัยในส่วนนี้ผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่าผลกระทบที่เกิดจากการไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ในอันดับหนึ่งและสองมีสัดส่วนของการตอบที่ใกล้เคียงกันมาก ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าทั้งสองข้อเป็นผลกระทบที่สำคัญมากที่สุดที่เกิดจากการไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่

(5) ผลการวิจัยในส่วนของการโอนตัดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ของกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ พบว่าปัจจุบันบริษัทโอนตัดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ โดยโอนตัดจำหน่ายผ่านไปยังงบกำไรขาดทุน คิดเป็นร้อยละ 44.8 ของจำนวนคำตอบทั้งหมด และโอนตัดจำหน่ายผ่านไปยังงบกำไรสะสม คิดเป็นร้อยละ 55.2 ของจำนวนคำตอบทั้งหมด

ผลการวิจัยในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่ากลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ได้เริ่มปฏิบัติตามประกาศของ ส.บช. ที่ได้เปลี่ยนแปลงแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับการโอนตัดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ โดยให้โอนผ่านไปยังงบกำไรสะสม (จากเดิมที่ต้องโอนผ่านไปยังงบกำไรขาดทุน) โดยพบว่าบริษัทในกลุ่มนี้ได้เริ่มปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวจำนวนค่อนข้างมากแล้ว ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบริษัทในกลุ่มนี้เล็งเห็นว่าต้องปฏิบัติตามประกาศ ก.บช. ฉบับที่ 46 (2545) ที่ได้บังคับให้บริษัทต้องปฏิบัติตาม

แนวทางดังกล่าวก่อนวันที่ 1 มกราคม 2550 อยู่แล้ว ดังนั้นจึงทำให้มีจำนวนบริษัทที่โอนตัดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ โดยโอนผ่านไปยังงบกำไรสะสมในสัดส่วนที่ค่อนข้างมาก ถึงแม้ว่าการปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวจะมีผลกระทบต่องบกำไรขาดทุนของกิจการอย่างมากก็ตาม ซึ่งในขณะนี้อาจแสดงให้เห็นว่าบริษัทในกลุ่มนี้ได้เริ่มมีการปรับตัวเพื่อที่จะปฏิบัติตามแนวทางที่มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวแล้ว

(6) ผลการวิจัยในส่วนของผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับการโอนตัดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ที่มีต่อกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ พบว่าผู้ที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อบริษัทในระดับมากที่สุด โดยมีผู้ตอบปัจจุบันนี้สูงถึงร้อยละ 35.7 ของจำนวนคำตอบทั้งหมด อย่างไรก็ตามพบว่ายังมีความเห็นที่ขัดแย้งกันในเรื่องนี้อยู่ เนื่องจากผู้ที่เกี่ยวข้องบางส่วนมีความเห็นว่าจะมีผลกระทบต่อบริษัทในระดับน้อยในจำนวนเปอร์เซ็นต์ที่ใกล้เคียงกับผู้ตอบว่าจะมีผลกระทบต่อบริษัทในระดับมากที่สุด

ผลการวิจัยในส่วนนี้ที่มีความขัดแย้งกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ในระดับใดนั้น ขนาดของผลกระทบดังกล่าวจะขึ้นอยู่กับว่ากิจการมีสินทรัพย์ประเภทที่มีค่าเสื่อมราคาน้อยเพียงใด ถ้ากิจการมีสินทรัพย์ประเภทที่มีค่าเสื่อมราคามากก็จะมีผลกระทบต่อบริษัทในระดับมาก ในทางตรงกันข้ามถ้ากิจการมีสินทรัพย์ประเภทที่มีค่าเสื่อมราคาน้อยก็จะมีผลกระทบต่อบริษัทในระดับน้อยเช่นเดียวกัน ดังนั้นจึงอาจมีผลทำให้ผลการวิจัยในส่วนนี้เกิดความขัดแย้งกันได้

(7) ผลการวิจัยในส่วนของ การเปลี่ยนแปลงแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับการโอนตัดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ว่าจะมีผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ของกลุ่มบริษัทที่ยังไม่เลือกใช้นโยบายดังกล่าว พบว่าการเปลี่ยนแปลงแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ในระดับมาก โดยมีผู้ตอบปัจจุบันนี้สูงถึงร้อยละ 25.3 ของจำนวนคำตอบทั้งหมด อย่างไรก็ตามพบว่ายังมีความเห็นที่ขัดแย้งกันในเรื่องนี้อยู่ เนื่องจากผู้ที่เกี่ยวข้องบางส่วนมีความเห็นว่าจะมีผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการบัญชีดังกล่าวในระดับน้อยที่สุดถึงมากที่สุด ในจำนวนเปอร์เซ็นต์ที่ใกล้เคียงกัน

ผลการวิจัยในส่วนนี้ที่มีความขัดแย้งกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ในระดับใดนั้น ขนาดของผลกระทบดังกล่าวจะขึ้นอยู่กับว่ากิจการมีสินทรัพย์ประเภทที่มีค่าเสื่อมราคามากน้อยเพียงใด ถ้ากิจการมีสินทรัพย์ประเภทที่มีค่าเสื่อมราคามากก็จะมีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ในระดับมาก ในทางตรงกันข้ามถ้ากิจการมีสินทรัพย์ประเภทที่มีค่าเสื่อมราคาน้อยก็จะมีผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ในระดับน้อยเช่นเดียวกัน ดังนั้นจึงอาจมีผลทำให้ผลการวิจัยในส่วนนี้เกิดความขัดแย้งกันได้

การวิจัยเชิงประจักษ์

การวิจัยเชิงประจักษ์มีสมมติฐานในการวิจัยที่เกี่ยวข้องจำนวน 4 ข้อ จากการทดสอบสมมติฐานมีการยอมรับและปฏิเสธสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ดังที่แสดงในตารางที่ 17 ดังนี้

ตารางที่ 17 แสดงสรุปผลการทดสอบสมมติฐานจากการวิจัยเชิงประจักษ์

สมมติฐานที่ได้ตั้งไว้	ผลการทดสอบสมมติฐาน
H_4 : ตัวแปรอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงในกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (ΔCFO) มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่	ปฏิเสธสมมติฐาน
H_5 : ตัวแปรอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (LEV) มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่	ยอมรับสมมติฐาน
H_6 : ตัวแปรขนาดของกิจการ (SIZE) มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่	ปฏิเสธสมมติฐาน
H_7 : ตัวแปรอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร (PPTY) มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่	ยอมรับสมมติฐาน

จากตารางที่ 17 แสดงสรุปผลการทดสอบสมมติฐานจากการวิจัยเชิงประจักษ์ พบว่ายอมรับสมมติฐานในการวิจัยจำนวน 2 ข้อ และปฏิเสธสมมติฐานในการวิจัยจำนวน 2 ข้อ ซึ่งรายละเอียดของผลการทดสอบสมมติฐานในแต่ละข้อมีดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 4

ผลการวิจัยพบว่าปฏิสัมพันธ์สมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ว่า “ตัวแปรอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงในกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (ΔCFO) มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่”

ทั้งนี้ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ เนื่องจากผลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์และผลการวิเคราะห์ Sensitivity Analysis พบว่าตัวแปรอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงในกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (ΔCFO) ไม่มีความสัมพันธ์กับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ การที่ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ อาจมีสาเหตุมาจากกลุ่มบริษัทที่เลือกและไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ อาจมีอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงในกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานที่ยังไม่มีความแตกต่างกันมากนัก จากกรณีดังกล่าวจึงอาจมีผลทำให้ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 5

ผลการวิจัยพบว่ายอมรับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ว่า “ตัวแปรอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (LEV) มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่”

ทั้งนี้เนื่องจากผลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ พบว่าตัวแปรอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (LEV) เมื่อพิจารณาจากหนี้สินรวมหารด้วยสินทรัพย์ที่มีตัวตนรวม มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ อย่างไรก็ตามในส่วนของการวิเคราะห์ Sensitivity Analysis กลับพบว่าตัวแปรอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (LEV) เมื่อพิจารณาจากหนี้สินรวมหารด้วยส่วนของผู้ถือหุ้นรวม ไม่มีความสัมพันธ์กับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่

อย่างไรก็ตามผลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ในครั้งแรกพบว่าได้ผลการวิจัยที่สอดคล้องกับผลการวิจัยในอดีตของ Cotter และ Zimmer (1995) และของ Brow และคณะ (1992) ที่พบว่าอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ โดยกิจการที่มีการเพิ่มขึ้นของอัตราส่วน LEV

มีความเป็นไปได้มากที่จะเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่มากกว่ากิจการที่มีการลดลงของอัตราส่วน LEV

สมมติฐานข้อที่ 6

ผลการวิจัยพบว่าปฏิเสธสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ว่า “ตัวแปรขนาดของกิจการ (SIZE) มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่”

ทั้งนี้ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ เนื่องจากผลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกพบว่าตัวแปรขนาดของกิจการ (SIZE) เมื่อพิจารณาจากค่าลอการิทึมธรรมชาติของสินทรัพย์รวม ไม่มีความสัมพันธ์กับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่

อย่างไรก็ตามในส่วนของผลการวิเคราะห์ Sensitivity Analysis กลับพบว่าตัวแปรขนาดของกิจการ (SIZE) เมื่อพิจารณาจากค่าลอการิทึมธรรมชาติของรายได้รวม มีความสัมพันธ์กับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ ซึ่งผลการวิจัยในส่วนนี้มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยในอดีตของ Brow และคณะ (1992) ที่พบว่าขนาดของกิจการ (SIZE) มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ โดยกิจการขนาดใหญ่มีความเป็นไปได้มากที่จะเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่มากกว่ากิจการขนาดเล็ก แต่ทั้งนี้เมื่อพิจารณาทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจากผลการวิเคราะห์ Sensitivity Analysis กลับพบว่าตัวแปรขนาดของกิจการ (SIZE) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่

ผลการวิเคราะห์ Sensitivity Analysis ในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่ากิจการขนาดเล็กมีความเป็นไปได้มากที่จะเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่มากกว่ากิจการขนาดใหญ่ ซึ่งในส่วนนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าขนาดของกิจการไม่ว่าจะเป็นขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่อาจยังไม่มีความสำคัญมากนักต่อการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ เมื่อเทียบกับลักษณะการประกอบกิจการและมูลค่าของสินทรัพย์ประเภทที่ดินและอาคารที่กิจการมีอยู่ ดังจะเห็นได้จากการที่ตัวแปรอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร (PPTY) มีความสำคัญต่อการเลือกใช้

นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่มากที่สุด เมื่อเทียบกับตัวแปรอิสระตัวอื่นที่ได้กำหนดไว้

สมมติฐานข้อที่ 7

ผลการวิจัยพบว่ายอมรับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ว่า “ตัวแปรอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร (PPTY) มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่”

ทั้งนี้เนื่องจากผลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกและผลการวิเคราะห์ Sensitivity Analysis พบว่าตัวแปรอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร (PPTY) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ อีกทั้งยังพบว่าผลการวิจัยในส่วนนี้มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยในอดีตของ Brow และคณะ (1992) ที่พบว่าตัวแปรอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร (PPTY) มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ โดยกิจการที่มีอัตราส่วน PPTY ที่สูงมีความเป็นไปได้มากที่จะเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่มากกว่ากิจการที่มีอัตราส่วน PPTY ที่ต่ำ

ภายหลังจากได้อภิปรายผลการทดสอบสมมติฐานจำนวน 4 ข้อ ดังที่ได้กล่าวถึงข้างต้นแล้ว ในส่วนต่อไปจะกล่าวถึงการอภิปรายผลการวิจัยในภาพรวมที่ได้จากการวิจัยเชิงประจักษ์ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ในภาพรวมของการวิจัยเชิงประจักษ์พบว่ามีตัวแปรอิสระจำนวน 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (LEV) และตัวแปรอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร (PPTY) ที่มีอิทธิพลต่อโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งผลการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระที่มีนัยสำคัญทางสถิติมีดังนี้

(1) ตัวแปรอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (LEV) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่ากิจการที่มีอัตราส่วน

แสดงสภาพหนี้สิน (LEV) ที่สูง มีความเป็นไปได้มากที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่มากกว่ากิจการที่มีอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (LEV) ที่ต่ำ

ผลการวิจัยในส่วนนี้สามารถอธิบายได้ว่า กิจการที่มีอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (LEV) ที่สูงมักจะเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ เนื่องจากการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่จะทำให้กิจการมีมูลค่าสินทรัพย์และส่วนของผู้ถือหุ้นที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้กิจการมีอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (LEV) ที่ลดลงได้ อีกทั้งผู้วิจัยมีความเห็นว่าผลการวิจัยในส่วนนี้มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงสำรวจในส่วนของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ ที่พบว่าปัจจัยที่สำคัญอันดับสองคือ การประเมินราคาสินทรัพย์จะทำให้มูลค่าของสินทรัพย์ ส่วนของผู้ถือหุ้นและอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวกับสินทรัพย์และส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทดีขึ้น เช่น อัตราส่วน Debt-to-total assets ratio และ Debt-to-equity ratio ต่ำลง เป็นต้น ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าตัวแปรอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (LEV) มีความสำคัญมากต่อการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ เนื่องจากการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่จะทำให้กิจการมีอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (LEV) ที่ลดลงทำให้กิจการสามารถลดการฝ่าฝืนเงื่อนไขของสัญญาเงินกู้ได้ ซึ่งจะส่งผลให้กิจการมีประสิทธิภาพในการกู้ยืมที่สูงขึ้นตามมา

(2) ตัวแปรอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร (PPTY) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่ากิจการที่มีอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร (PPTY) ที่สูง มีความเป็นไปได้มากที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ มากกว่ากิจการที่มีอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร (PPTY) ที่ต่ำ

ผลการวิจัยในส่วนนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ตัวแปรอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร (PPTY) นี้สามารถใช้เป็นแนวทางให้กับกิจการในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ได้ เนื่องจากตัวแปรนี้มีความสำคัญมากที่สุดต่อเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่เมื่อเทียบกับตัวแปรอิสระตัวอื่นที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอว่าก่อนที่จะกิจการจะเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ กิจการควรพิจารณาก่อนว่ามีสินทรัพย์ประเภทที่ดินและอาคาร

(PPTY) อยู่จำนวนมากหรือไม่ ถ้ากิจการมีสินทรัพย์ประเภทที่ดินและอาคารจำนวนมากก็มีความเหมาะสมที่จะเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ ในทางตรงกันข้ามถ้ากิจการมีสินทรัพย์ประเภทที่ดินและอาคารจำนวนไม่มากนักก็อาจจะไม่เหมาะสมที่จะเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ เนื่องจากการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่จะต้องมีการจ้างผู้ประเมินราคาอิสระมาเป็นผู้ประเมินราคาสินทรัพย์อย่างสม่ำเสมอทุก 3 - 5 ปี ซึ่งในส่วนี้จะทำให้กิจการต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายในการประเมินราคาสินทรัพย์อย่างมาก ดังนั้นกิจการที่มีสินทรัพย์ประเภทที่ดินและอาคารจำนวนน้อยจึงไม่เกิดประโยชน์มากนักจากการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่

เมื่อทราบผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการทดสอบสมมติฐาน และการอภิปรายผลการวิจัยในภาพรวมแล้ว ในบทถัดไปจะกล่าวถึงสรุปผลการวิจัย ประโยชน์ของผลการวิจัย ข้อจำกัดของงานวิจัย และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยในอนาคตต่อไป